

A Fővárosi Törvényszék a Siegler Ügyvédi Iroda/Weil, Gothsal & Manges (1054 Budapest, Szabadság tér 7., ügyintéző: ügyvéd) és a dr. Nanyista László Ügyvédi Iroda, valamint a Zlatarov Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Szabadság tér 7. Bank Center, Gránit Torony VIII. em.) által képviselt SZEMP AIR Légiszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (6724 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 43. mfsz. 5.), felperesnek a dr. Számadó Tamás irodavezető jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. szeptember 28. napján kelt 12.K.30.242/2016/14. számú ítélete ellen a felperes 15. sorszámú fellebbezésére - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva az alperes 2015. október 21. napján kelt Vj/073/2011. számú határozatát akként változtatja meg, hogy a határozat IV. pontjában a felperessel szemben alkalmazott bírságot mellőzi, és a felperest figyelmeztetésben részesíti, ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest arra, hogy - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - fizessen meg az államnak 15 000 (tizenötezer) forint kereseti és 20 000 (húszezer) forint fellebbezési részilletéket, míg a fennmaradó kereseti és fellebbezési részilletéket az állam viseli.

A felmerült első és másodfokú költséget a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 1997-ben alakult, fő tevékenysége légi növényvédelem, talajerő utánpótlás, légi-földi közegészségügyi védekezés, szúnyog, kullancs és szövőlepkéirtás, és repülőgép bérbeadás. A GERGELY AIR Légiszolgáltató és Export-Import Kft. (a továbbiakban: G.AIR) 1994-ben alakult, fő tevékenysége légi járművek üzemeltetése, karbantartása, javítása, közegészségügyi és egyéb célú légi és földi szúnyoggyérítés. 2010. év kivételével a Bayer Hungária Kft.-től (a továbbiakban: B. Kft.) szerezte be a szúnyogirtószert. 2010-ben a szúnyogirtószert beszerzésére egyedi „VIP” megállapodást kötött a Corax-Bioner Környezetvédelmi Zrt.-vel (a továbbiakban: C.Zrt.). Szúnyogirtó tevékenysége kiterjedt egész Magyarország területére. A C.Zrt. két jogelőd vállalkozás egyesülésével jött létre 2004-ben; azóta négy üzletággal, a kármentesítéssel, az agrárüzletággal, a diagnosztikai üzletággal és a kártevőirtással működik. A vizsgált időszakban minden régióban, ezen belül a fővárosban, valamint 11 megyében végzett szúnyogirtást, jellemzően alvállalkozókkal, mivel nem rendelkezik légi járművekkel.

A C.Zrt. és a G.AIR között közel egy évtizeden át erős árversenyben is megnyilvánuló iparágat zavaró rivalizálás volt, amelynek során az irtóanyag árát sem fedező, 500 forintos vállalási árakat ajánlottak. A kölcsönös vádaskodásokba és feljelentésekbe torkollott személyes vita az önkormányzatok tendereztetési gyakorlatát is befolyásolta.

A viszony rendezésében a felperes ügyvezetője, (a továbbiakban: Sz.P.) a 2010. június 3-i szigetszentmiklósi találkozó kezdeményezésével, megszervezésével vállalt szerepet. Az M0-ás mentén szervezett találkozó békekötési kísérlet volt, amelyet még több találkozó is követett. A C.Zrt. és a G.AIR közötti megállapodás arra irányult, hogy a szűnyogirtó vállalkozások „lehetőség szerint hagyományosnak mondható” működési területeiken vállaljanak munkát, egymás területeit ne zavarják, a tendereken ne lépjenek fel egymás versenytársaként. A felperes e megállapodásnak nem volt részese.

Az alperes a 2012. január 26-án indult versenyfelügyeleti eljárásban hozott és 2015. október 21-én kelt Vj/073/2011. számú határozatában - mások mellett - megállapította, hogy a C.Zrt. és a G.AIR 2010. június 3. és 2011. június 16. között egységes, komplex és folyamatos jogsértést követtek el azáltal, hogy 2010. június 3-án versenykorlátozó céllal a szűnyoggyérítési piacot és ennek keretében a velencei-tavi, a Tisza-tavi és a szigetközi régióban érintett - részben közbeszerzési - eljárásokat felosztották egymás között, valamint áregyeztetést is folytattak. A felperes is jogsértést követett el azáltal, hogy szervezője és résztvevője volt a C.Zrt. és a G.AIR 2010. június 3-ai versenykorlátozó célú találkozásjának. Az alperes - többek között - a C.Zrt.-t 11 385 000 forint, a G.AIR-t 3 900 000 forint, míg a felperest 500 000 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte.

Az alperes megállapítása szerint a C.Zrt. és a G.AIR közötti szigetszentmiklósi megállapodás arra irányult, hogy a szűnyoggyérítő vállalkozások „lehetőség szerint hagyományosnak mondható” működési területeiken vállaljanak munkát, egymás területeit ne zavarják, a tendereken ne lépjenek fel egymás versenytársaként. A felek objektív törekvése volt megszüntetni azt az állapotot, amely a költség alatti ajánlati árakat eredményezi. Egyértelműen megállapítható volt, hogy a találkozóra elsősorban az önköltség alatti árakban megnyilvánuló piaci helyzet megszüntetése érdekében került sor. A felperes ügyvezetője nem csatlakozott a találkozón elhatározott átfogó tervhez és nem volt részese a C.Zrt. és a G.AIR közötti egységes és folyamatos jogsértésnek, de tudnia kellett arról, hogy olyan egyeztetésre és/vagy megállapodásra kerül sor, amely megvalósít egy versenyjog által tilalmazott magatartást. Arról is tudomása volt, hogy milyen „piaci anomália” (költség alatti árazás) váltotta ki a találkozó létrejöttének szükségességét. Tekintettel a találkozón való részvételére, azzal is tisztában volt, hogy a 2010. június 3-i találkozón mik hangzottak el, ezen belül különösen, hogy a C.Zrt. és a G.AIR között milyen megállapodásra került sor. Tudomása volt a megállapodásról, és attól nem határolódott el. Ez a magatartása a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (1) bekezdésének d) pontja által tiltott magatartást valósította meg. A felperes egyszeri jogsértő magatartására az eljáró versenytanács a Közleménytől eltérő megfontolások alapján állapította meg a bírságot, amely kifejezi e magatartás viszonylag kis súlyát, de azt is, hogy egy piacfelosztó célú egységes és folyamatos jogsértő magatartás elindításában működött közre a szigetszentmiklósi találkozón való részvételével, amely magatartásnak viszont már nem volt részese.

A felperes keresetét az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította. Indokolásában ismertette az alperesi határozatot, a keresetet és az ellenkérelmet, majd a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdés a) pontja, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) és (6) bekezdései és a Tpv. 11. § (1) és (2) bekezdései, a 78. § (1), (3) és (4), (8) és (9) bekezdései, a

83. § (1) bekezdése, és a kis és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Kkv.tv.) 12/A. § (1) bekezdése, a Ket. 50. § (1)-(6) bekezdései, a 94. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiemelte, hogy a Tpv. 78. § (8) bekezdése 2015. június 19. napjától lépett hatályba és csak az ezt követően indult eljárásokban alkalmazható. Leszögezte, hogy a támadott határozat felperes által sem vitatott megállapítása az, hogy a C.Zrt. és a G.AIR piacfelosztó célú, egységes és folyamatos jogsértő magatartást tanúsítottak. A felperes a jogsértő szigetszentmiklósi találkozóval kapcsolatos szervezői szerepével és az azon való részvételével követte el a neki felróható jogsértést és a kiszabott szankció is ezen az eseményen alapult. A felperes a későbbi „egységes, folyamatos, komplex jogsértésében” már nem vett részt, csak annak elindításában működött közre a szigetszentmiklósi találkozó szervezésével és azon történő részvételével. Álláspontja szerint a határozatban felsorolt bizonyítékok alapján az alperes helyesen következtetett arra, hogy a felperes még ha nem is ismert minden részletet a találkozó résztvevőinek vitájáról, az árleszorító hatással járó ellentétekről legkésőbb a találkozó maga is értesült és a vita rendezésében közreműködött. A C.Zrt. és a G.AIR között olyan piacfelosztásról szóló, alapvetően gazdasági természetű sűrlődés volt, amely a felperes által szorgalmazott békülésre vezetett, de szükségszerűen a gazdasági természetű sűrlődést csak gazdasági jellegű (jelen esetben versenyjogot sértő) eljárással tudták a felek rendezni. A felperes által szervezett „megbékélés” előtti és azt követő állapot bemutatása meggyőzően igazolta azt, hogy a felperes közreműködése elindítója volt más vállalkozások versenykorlátozó magatartásának és az alperes kellő megalapozottsággal állapította meg azt is, hogy a felperes tudott a versenykorlátozó egyezségről és attól nem határolódott el. Megállapításai szerint az alperes helyesen hivatkozott az Európai Bíróság (EUB) egyes döntéseire (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P és C-213/02 P sz. Dansk Rorindustri; Aalborg Portland és Anic Partecipazioni ügyek) amelyek szerint az adott vállalkozás jogsértő magatartásának megállapításához, a versenykorlátozó magatartásért való felelősségéhez azt kell bizonyítani, hogy az érintett vállalkozás saját magatartásával hozzá kívánt járulni a megállapodásban vagy összehangolt magatartásban résztvevő vállalkozások által követett közös célokhoz, és tudomása volt a más vállalkozások által ugyanezen célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított magatartásokról, illetve e magatartásokat ésszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni. A Dansk Rorindustri és társai ítéletben az EUB kifejezetten úgy foglalt, állást, hogy a jogellenes kezdeményezés hallgatólagos jóváhagyása - anélkül, hogy az érintett vállalkozás nyilvánosan elhatárolódna annak tartalmától, és azt bejelentené a közigazgatási szerveknek - a jogsértés folytatására való buzdítással jár, és megakadályozza annak felfedezését. Ez a részesség a jogsértésben való részvétel passzív módját valósítja meg, és ezért a vállalkozás felelősségét vonja maga után. Ráadásul az a körülmény, hogy egy vállalkozás nem a versenyellenes célú találkozó eredményeinek megfelelően cselekszik, nem hátrítja el a kartellben való részvételéből adódó felelősségét, kivéve, ha a társaság nyilvánosan elhatárolódott annak tartalmától. A felperes magatartása megvalósította a jogsértést, attól függetlenül, hogy a versenyjogot megsértő más vállalkozások együttműködéséből közvetlen hasznot nem szerzett. A felperes az általa ismert versenyjogsértő magatartástól nem határolódott el olyan módon, ami megalapozná magatartása határozattól eltérő értékelését. Utalt arra, hogy a felperes a C.Zrt-vel és G.AIR-el azonos piacon versenyez, ezáltal köztudomású tényként vehető figyelembe, hogy a felperes közvetett módon előnyhöz juthatott azzal, hogy versenytársai nem ígérek egymás árai alá, lenyomva a piac egyéb szereplőinek, akár magának is a bevételét jelentő közbeszerzéseken elfogadott árakat. Az alperes eleget tett a törvényi kötelezettségének, részletes bizonyítási eljárásban a tényállást feltárta. SZ.P. a találkozó megtörténtét a többi vezetőhöz hasonlóan elismerte, a konkrét hellyel és időponttal kapcsolatosan nem merült fel olyan adat, amely meggyőzően kétségbe vonná annak megtörténtét. A találkozó résztvevőinek szintén közel ellentmondásmentes előadása szerint SZ.P. „hozta el a békét” az egymással hosszabb ideje viaskodó két másik érintett vállalkozásnak, akik ezt követően

egymásra nézve kedvező ajánlatokkal jelentek meg a közbeszerzéseken, amely emelkedő irtási díjakat eredményezett számukra és képviselőik előadása szerint - valamint közbeszerzési adatokkal alátámasztottan - területileg is megosztották az irtási munkákat egymás között. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a bíróság álláspontja szerint az alperes kellőképpen értékelte egyenként és összességében a felmerült bizonyítékokat és azok alapján megalapozottan hozott jogsértést megállapító döntést a felperessel szemben. Rámutatott arra is, hogy a felperes által elvárt „minden kétséget kizáró bizonyítási mód” nem reális, amikor egy évvel korábbi, írásbeli feljegyzéseket nélkülöző találkozó történeteket kell megállapítani, de úgy, hogy egyébként a találkozóra, az ott elhangzottakra, annak következményére rendelkezésre állnak bizonyítékok. E körben maga is utalt a 30/2014. (IX.30.) AB határozattal összefüggésben a Kúria Kfv.II.37.646/2015/14. számú ítéletére. Indokai szerint az alperesnek a bizonyítékokból levont zárt logikai láncot alkotó következtetése - a felperes által magyarázatként előadottak figyelembevételével - a jogsértés megállapítását megalapozza. Sem az adott találkozót és az azon részt vevők tényét, sem pedig - az annak céljával, tartalmával kapcsolatban a határozat 428-435. pontjában felsorolt bizonyítékok alapján - a találkozóhoz a békekötést célzó voltát, illetve a tüzszünet létrejöttére vonatkozó nyilatkozatokat nem cáfolta a felperes. Ilyenformán a találkozó tárgyából - éppen a piaci viszonyok ismerete és az alapján, hogy nyilvánvalóan ezzel minden jelenlévőnek tisztában kellett lennie -, helyesen következtetett az alperes arra, hogy a felperes a Tpv. 11. §-ába ütköző magatartást valósított meg. A felperes találkozóhoz részt vett társainak piaci magatartásában beállt változások és képviselőik nyilatkozatai alapján is a felperes ügyvezetője szervezte és mozdította elő az utólag jogellenesnek bizonyult kooperációt, amelyről tudomással bírt, azonban nem vett részt benne. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság indokoltnak találta a felperes jogi felelősségének megállapítását. A Kkv. tv. 12/A. §-a és a Tpv. 78. § (8) bekezdése vonatkozásában alaptalannak találta a felperesi hivatkozást. Álláspontja szerint az alperes alappal hivatkozott arra, hogy a Kkv.tv. A 2015 szeptembere előtt indult eljárásban nem volt alkalmazható. A Tpv. 78. § (8) bekezdése értelmében még alkalmazhatósága esetén is csak lehetőség az alperesnek a figyelmeztetés alkalmazása bíróság helyett, azonban az alperes mérlegelési jogkörében dönthetett a szankció fajtájáról és mértékéről. Utalt arra is, hogy a találkozóhoz résztvevők közbeszerzések keretein belül végzik tevékenységüket és a felek közötti összeütközés is a közbeszerzési árak körül forgott, amely a Kkt.tv. alkalmazását kizárja. Az adatvédelmi ügyben hozott kúriai ítéletet sem vette irányadónak, mivel a perbeli esetben kizárólag a Tpv. rendelkezéseinek keretei között bírálhatta el a szankció alkalmazásának jogszerűségét érintő kérdést.

A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak további tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a kereseti kérelme szerint kérte az ítélet megváltoztatását. Arra hivatkozott, hogy az ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdésébe, a Pp. 221. § (1) bekezdésébe, a jogi minősítése a Tpv. 11. § (1) és (2) bekezdéseibe, a bíróság kiszabása a Kkv.tv. 12/A. §-ába, valamint a Tpv. 78. §-ába ütközik. Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet iratellenesen és kirívóan okszerűtlenül értékelte a bizonyítékokat, az általa előterjesztett bizonyítékok elvetését nem indokolta. Utalva a keresetében megjelölt és a fellebbezésében táblázatba foglalt bizonyítékaira azzal érvelt, hogy nem bizonyított, miszerint a C.Zrt. és a G.AIR közötti megállapodás a 2010. június 3-i találkozón jött létre, amelyből következik, hogy a részvételével zajlott találkozó nem jogsértő. A C.Zrt. és a G.AIR között a találkozót megelőzően is folytak egyeztetések, a találkozó egy békekötési kísérlet volt. Felelősségre vonásának szükséges, de nem elégséges feltétele annak alperes általi bizonyítása lett volna, hogy a megállapodás kizárólag ezen az egyetlen találkozón jöhetett létre. Az ítélet azonban a találkozó tartalmáról a megállapodásban betöltött szerepéről semmilyen

megállapítást nem tartalmaz. Téves az a megállapítás, amely szerint a bizonyítékok zárt láncolata létezne, a bizonyítékul jelöltek az alperes által feltételezett zárt láncolatot megbontják, azon jelentős lyukakat ütnek. Közvetett módon sem bizonyított, hogy előzetesen tudomással kellett volna bírnia arról, hogy a 2010. június 3-i találkozón árrögzítő és piacfelosztó megállapodás fog létrejönni. Az ítélet szerint erről a találkozón kellett volna értesülnie, amely esetben ha a találkozó versenyjogsértő célját nem ismerte előzetesen, annak megszervezésével nem is valósíthatott meg versenyjogsértést. Így a 2010. június 3-i találkozóknak teljesen jogszerű célja lehetett a C.Zrt. és a G.AIR ügyvezetői közötti elmérgesedett személyes viszony emberileg elviselhető mederbe történő terelése, amihez kapcsolódott Sz.P. személyes motivációja a vegyszer árakkal kapcsolatos piaci helyzet jobb megértése iránt. Kifejtette, hogy a találkozó megszervezésének volt legitim indoka (a személyes viszony rendezése), amelyet az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyott. Az elhatárolódási kötelezettség lényege, hogy a jogsértő megállapodás megkötésekor jelenlévő, de abban részt nem vevő vállalkozásról a megállapodást kötő vállalkozásoknak egyértelműen tudniuk kell, hogy nem részese a konspirációnak. Ellenkező esetben következik be a passzív részvételnek az ítéletben is hivatkozott uniós bírósági ítéletben megfogalmazott káros hatása, azaz a passzív résztvevő jelenléte „a jogsértés folytatására való buzdítással jár”. Ilyen támogató hatás nem valósult meg, mivel minden résztvevő számára egyértelmű volt, hogy nem részese semmilyen piacfelosztó megállapodásnak. Az aktív elhatárolódás jogintézményi célja eredményesen megvalósult, hiszen a többi feltételezett résztvevőben nem alakult ki az a benyomás, hogy a felperes részese lenne bármilyen megállapodásnak, vagy hogy a jogsértő magatartást bármilyen módon támogatná. Hangsúlyozta, hogy a C.Zrt. és a G.AIR közötti megállapodásból semmilyen előnye nem származott. Az elsőfokú ítélet a Tpv. 78. § (8) bekezdését bevezető 2015. évi LXXVIII. törvény 14. §-ának indoklására hivatkozva utasította vissza a Kkv.tv. 12/A. §-ának alkalmazását, holott a törvény indoklása is utal arra, hogy a módosítás célja, hogy biztosítsa a versenytanács számára annak a lehetőségét, hogy a kis és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmazzon. Utalt a Kfv.II.37.886/2015/7. számú ítéletre, amelyben a Kúria a 2/2013. KMJE-re hivatkozással kimondta, hogy a Kkv.tv. 12/A. §-ában általában van szó hatósági ellenőrzésről, az a hatósági eljárás minden típusát érinti. A Kkv.tv. 12/A. §-ának szövegezése alapján egyértelmű, hogy a kis-és középvállalkozásokkal szemben a figyelmeztetés, mint szankció sui generis alkalmazandó.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybehagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a megalapozott ítélet hozatalához szükséges tényállást feltárta és a peradatok okszerű mérlegelésével, az alkalmazandó jogszabályok helyes értelmezésével hozta meg a döntését; semmilyen olyan eljárás szabálysértést nem követett el, amely alapot adhatna a hatályon kívül helyezésre. Álláspontja szerint a fellebbezésében a felperes az elsőfokú eljárásban előadottakat ismétli, amelyekkel kapcsolatban fenntartotta a határozatában és a nyilatkozataiban foglaltakat, az ellenkérelme III/4. részét, a 26. pontban, valamint a második előkészítő irata 8., a bírság tekintetében pedig a 2016. május 19-i észrevétele 18-21. pontjaiban foglaltakat. Utalva a határozata 135-144., valamint 420-435. pontjában foglaltakra előadta, hogy a találkozó tényét a felek elismerték és annak célja az elsőfokú ítélet által is elismerten a C.Zrt. és a G.AIR közötti feszült viszony rendezése volt, amely egyértelműen a piaci viszonyokból, az önköltségi ár alatti árakon történő versenyzésükből fakadt, amiről a felperes is tudott, és amelynek erre tekintettel való rendezésében a felperes a bizonyítékok alapján részt vett. A felperes a piacot és a feleket jól ismerő piaci szereplő, aki a felek elmérgesedett viszonyával és annak okával, így annak rendezése lehetőségeivel is tisztában volt a találkozó szervezésekor. Az, hogy esetleg csak a találkozón magán bizonyosodott meg az önköltség alatti árazásról, még nem jelenti, hogy jogsértést nem követhetett volna el az általa szervezett találkozón a megállapodás hallgatóságos jóváhagyásával és az

elhatárolódás elmulasztásával. Az a követelmény hárult volna a felperesre, hogy a találkozón, amennyiben a felek a személyes rossz viszony rendezésén túl a piaci viszonyok, a piaci helyzet megváltoztatását (azaz az önköltség alatti árazás megszüntetését) is elkezdték megtárgyalni, a felperesnek aktívan el kellett volna határolódnia a megbeszéléstől. A felperesi bizonyítékok kapcsán arra hivatkozott, hogy a bizonyítékok nem utalnak arra, hogy (a továbbiakban: G.G.) naplóbemjegyzéseiben rögzített időpontokban jött volna létre bármilyen megállapodás, amelyekkel szemben több bizonyíték alapján is arra a következtetésre lehet jutni, hogy a 2010. június 3-i találkozón jött létre jogsértő megállapodás, míg azt megelőzően a felek között még nem létezett megállapodás. Azok a nyilatkozatok, miszerint a három cég között volt egy találkozó, amelyen a felperes ügyvezetője elhozta a békét, segített normalizálni a viszonyt arra utal, hogy a felek között megállapodás jött létre a találkozón. A határozat 440. pontjában nem azt vonta kétségbe, hogy adott esetben egy találkozón is megállapodhattak a felek. Az arra vonatkozik, hogy a versenytanács szerint életszerűtlen, hogy több mint tíz év gyűlölködés után egyetlen, kizárólag a személyes viszonyok rendezésére vonatkozó megbeszélés elég lett volna ahhoz, hogy a felek személyes viszonya rendeződjön. Csak a személyes viszonyok rendezésére vonatkozó békekötés nem indokolná a piacon később bekövetkezett változásokat, különösen nem ad magyarázatot a költség alatti árakkal kapcsolatos problémák megszűnésére. Erre tekintettel tartotta életszerűbbnek az egyéb bizonyítékokkal is egybevágó (a továbbiakban: L.Á.) féle magyarázatot, amely szerint a békekötés a piac területi felosztásában öltött testet. (a továbbiakban: Sz.Sz.) jogsértést tagadó nyilatkozata önmagában nem alkalmas arra, hogy megbontsa a bizonyítékoknak az előzőek szerinti zárt láncolatát. Az ítélet indokolása a szükséges körben részletesen kitért a találkozó tartalmára, a felperes azon betöltött szerepére, egyetértve a határozati megállapításokkal. Egyetért azokkal az ítéleti megállapításokkal, miszerint a felperes által elvárt minden kétséget kizáró bizonyítási mód nem reális vele szemben, amikor egy évvel korábbi, írásbeli feljegyzéseket nélkülöző találkozón történeteket kell megállapítani. A felperes nem tudott olyan bizonyítékot megjelölni, amely megbontaná a bizonyítékok zárt, koherens egységét. Felperes nyilatkozata alapján is megállapítható, hogy a találkozón nyilvánvalóvá vált, hogy a felek pereskednek és valóban az önköltségi ár alatt versenyeznek, amiből az is nyilvánvaló, hogy a személyes ellentét a felek önköltségi árazás alatti versenyére vezethető vissza, annak megszüntetése is csak a két vállalkozás közötti, de a találkozó valamennyi résztvevőjének piaci érdekében álló olyan megállapodás révén volt lehetséges, amely az önköltség alatti árakban megnyilvánuló piaci helyzetet megszünteti. Azzal, hogy a találkozón résztvevő felek számára érzékelhetően nem határolódott el a másik két vállalkozás magatartásától, azt a hatóságok felé nem jelentette be, azzal a hatással járt, hogy bátorította a jogsértés folytatását és veszélyeztette a leleplezését. A felperes a keresetében a bírságnak a Kkv.tv. 12/A. §-ába ütközésére nem hivatkozott; az elsőfokú ítélet a szakasz alkalmazásának mellőzését indokolta. A jogegységi határozat szerint e szakaszt a 2011. január napja után indult ellenőrzési ügyekben kell alkalmazni, ugyanakkor a jogegységi határozat indokolásában hivatkozott rendelkezések egyike sem alkalmazandó az alperes eljárásában, figyelemmel arra is, hogy eljárása során nem végez hatósági ellenőrzést.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozat jogszerűségét kellett megítélnie a Pp. 213. és 215. §-ában foglaltaknak megfelelően a kereseti kérelem és az ellenkérelem keretei között. Erre tekintettel hozta meg vizsgálódása nyomán az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasító határozatát. A Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a törvényszéknek a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálódva kellett állást foglalnia arról, hogy az elsőfokú ítélet jogszerű volt, vagy sem. Vizsgálódása során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-

ában írtaknak megfelelően a rendelkezésére álló peradatoknak egyenként és a maguk összességében való értékelésével és a meggyőződése szerinti elbírálásával a jogsértés körében helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresete nem teljesíthető. E körben a döntésével és helyes indokolásával a törvényszék egyetért. A jogsértés jogkövetkezményével kapcsolatos elsőfokú bírói okfejtést azonban a Fővárosi Törvényszék nem osztja.

A felperes állította, hogy jogsértést nem követett el. Lényegében vitatta annak bizonyítottságát, hogy az általa szervezett találkozón - melynek tényét a résztvevő felek maguk is elismerték - a C.Zrt. és a G.AIR között versenyjogsértő megállapodás jött létre a közreműködésével. Az elsőfokú bíróság ítéletében a szigetszentmiklósi találkozóval összefüggő releváns tényeket feltárta, és kimerítően indokolta a felperesi érvekkel szemben, hogy a jogsértésen kívül más ésszerű magyarázatát a történeteknek a felperes nem adta. Indokolása részletesen kitért az egyes érintett cégeknek a megállapodást megelőző piaci helyzetére, idézve a találkozón megjelent képviselők előadását, továbbá kitérve arra is, hogy még ha a felperes nem is ismert minden részletet a találkozón elhangzottakról, az árleszorító hatással járó ellentétekről legkésőbb a találkozón maga is értesült, ezért a C.Kft., valamint a G.AIR közötti, piacfelosztásról szóló, gazdasági természetű surlódás békés rendezésében tanúsított szervezői és közreműködő magatartása versenyjogsértő volt. Egyetértett a törvényszék az elsőfokú bíróság megállapításaival, miszerint az alperes a Ket. 50. §-a szerinti törvényi kötelezettségének a perbeli találkozó tekintetében eleget tett, feltárva annak megismerhető tényeit, amelynek következtében a tanúvallomások alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes által szervezett, vitatott tartalmú találkozóra a résztvevők lényegében ellentmondásmentes nyilatkozatai szerint sor került. A bizonyítékok értékelése, a mérlegelés a határozat 428-443. pontjaiban mindenre kiterjedő és részletes. A felperes azon állítása, amely szerint a találkozó szervezésének legitim indoka az elmérgesedett személyes viszony rendezése volt, a törvényszék szerint sem állja meg a helyét arra figyelemmel, hogy a találkozót követően a korábban rossz viszonyban lévő konkurensok egymásra nézve kedvezőbb ajánlatokkal jelentek meg a közbeszerzéseken, amely ténylegesen emelkedő irtási árakat és lényegében piacmegosztást eredményezett a számukra. A felperes nem tudta cáfolni, miként azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította, hogy a felperes által szervezett találkozón részt vett társainak a piaci magatartásában beállt változását a felperes szervezte és mozdította elő, amelynek következtében közbeszerzésekhez is kapcsolódó versenyjogellenes magatartás jött létre, amelyben az arról való tudomása ellenére nem közreműködött.

Miként a Ket 50. § (6) bekezdése szerint a hatóság, úgy a Pp. 206. §-a alapján a bíróság is a szabad bizonyítás talaján áll. A rendelkezésére álló peradatokat egyenként és a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az alperes, illetve az elsőfokú bíróság által mérlegelt bizonyítékok eltérő, más, számára kedvező mérlegelését kívánta elérni. Egyetértett a másodfokú bíróság az alperesnek a fellebbezésre tett ellenkérelmében írtakkal. A felperes sem a keresetében, sem a fellebbezésében az alperes, illetve az elsőfokú bíróság mérlegelésének, határozatának, illetve ítéletének jogszerűségét, a bizonyítékok mérlegelésének helyességét megdönteni, cáfolni nem tudta, a Tpv. 11. §-ának tilalmába ütköző magatartása kétségtelenül megállapítható. Az alperes a határozatában a bizonyítékok értékelését - amint arra a törvényszék már fentebb utalt - részletesen magyarázta, a marasztalt eljárás alá vontakra, köztük a felperesre is külön-külön kiterjedően. Az elsőfokú bíróság pedig a felperes kereseti érvei mentén mindenre kiterjedő részletességgel tárta fel, hogy a kereset nem alapos. Mivel a közigazgatási per nem büntető ügy, ezért az arra vonatkozóan tett erőfeszítések, hogy a bizonyítékokkal szemben kétséget ébresszen a felperes, sikerre nem vezetett. A Pp. 164. §-a értelmében ugyanis a felperest terhelte annak bizonyítási kötelezettsége, hogy az alperes határozata

jogsértő. A felperes ennek a reá háruló bizonyítási kötelezettsége ellenére nem tett eleget.

A 2004. évi XXXV. törvény módosításáról szóló 2010. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Mód.tv.) 2015. június 19-i hatállyal módosította a Tpvt. 78. §-át, és a Kktv.-ben általános jelleggel biztosított kedvezményt a versenyfelügyeleti eljárás speciális igényeihez igazítva szabályozta annak feltételeit. A módosító törvény indokolása szerint a rendelkezést az a jogalkotói megfontolás indikálta, miszerint a törvény célja, hogy a Kkv. törvénnyel összhangban a Tpvt. biztosítsa az eljáró versenytanács számára is annak lehetőségét, hogy a kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén figyelmeztetést alkalmazhasson, mivel a bíróságok versenyügyekben a Kkv.tv. alkalmazását elvetették. A hatályba léptető rendelkezés korlátozást nem tartalmazott a tekintetben, hogy a Mód.tv. szabályait csak a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni, ezért az alperes a 2015. október 21-én hozott határozatában jogsértően mulasztotta el vizsgálni a Tpvt. 78. § (8) és (9) bekezdéseiben írt feltételeket. Nem vitásan a felperes kis- és középvállalkozói körbe tartozik, valamint a perbeli határozat állapította meg első jogsértését. Mindezek mellett a Fővárosi Törvényszék azt is megállapította, hogy vele szemben a Tpvt. 78. § (8) és (9) bekezdéseiben meghatározott kizárási okok nem merültek fel. Az alperes által is elismerten a felperes nem volt annak a megállapodásnak a részese, illetve annak a megállapodásnak a megkötője, amely a közbeszerzési eljárás során az árak rögzítésére vagy a piac felosztására irányult. Az alperes a határozatában maga is úgy látta, hogy a felperes által elkövetett jogsértés viszonylag kis súlyú, s mivel e megállapítással a törvényszék is egyetért, ezért úgy ítélte meg, hogy az egyébként kis összegű, de súlyos következményekkel járó bírság helyett jogszerű jogkövetkezményként a felperessel szemben csak a figyelmeztetés alkalmazása indokolt.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva, a Tpvt. 83. § (4) bekezdésére figyelemmel az alperes határozatának a felperest bírságban marasztaló rendelkezését megváltoztatta, ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A perköltség megállapításánál a törvényszék a felek részleges pernyertességére figyelemmel, a Pp. 81. § (1) bekezdését alkalmazva rendelkezett akként, hogy a felek maguk viseljék saját költségeiket, míg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és a 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kereseti illetékrészt, valamint a 46. § (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illetékrészt a felperes a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni. Az alperest terhelő kereseti és fellebbezési illetékrészt a személyes költségmentessége folytán az IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2017. december 13.

dr. Matheidesz Ilona s.k. a tanács elnöke,

dr. Rác Krisztina s.k. előadó bíró,

dr. Sára Katalin s.k. bíró